

URZĄD MIASTA
W KŁODZKU

Dodatkowe kłm. v

SBM.II.0004.18.2011

Kłodzko, dnia 19.04.2011 r.

**Pan
Piotr Brzostowicz
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Kłodzku**

W załączeniu przekazuję materiały na temat stanu sanitarnego miasta, które będą wiodącym tematem sesji Rady Miejskiej w Kłodzku, zaplanowanym na dzień 28.04.2011 r.

Z poważaniem
Z-ca BURMISTRZA
Miasta Kłodzka
Witold Brzostowicz

Otrzymują:

1. Adresat
2. WO a/a

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO ZA 2010 ROK
NA TERENIE MIASTA
KŁODZKA
NA PODSTAWIE DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEJ STACJI
SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNEJ
W KŁODZKU**

Kłodzko 2011 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. Ocena wybranych zagadnień epidemiologicznych	4
2. Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywności i żywienia	11
3. Ocena jakości wody i urządzeń wodociągowych	17
4. Obiekty użyteczności publicznej	18
5. Higiena dzieci i młodzieży	19
6. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	22
7. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	25
8. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	25
9. Działalność laboratoryjna	28
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	29

WSTĘP

Do priorytetowych zadań w działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Powiecie Kłodzkim a tym samym na terenie miasta Kłodzka należą: kompleksowa ochrona zdrowia publicznego oraz zapobiegawczy i bieżący nadzór nad wszystkimi obszarami życia, mającymi bezpośredni lub pośredni wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców miasta i powiatu. **4 845** przeprowadzonych kontroli, blisko **4 500** badań i **15 705** oznaczeń laboratoryjnych, ponad **2 645** wydanych decyzji, postanowień i specjalistycznych opinii - to niektóre tylko wielkości obrazujące całoroczny wysiłek organizacyjno-merytoryczny pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

W swojej działalności merytoryczno-kontrolnej pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w sposób szczególny zajmowali się warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia, obejmując swoim nadzorem ponad **1 806** zakładów zajmujących się produkcją, dystrybucją oraz zbiorowym żywnością. Kontrolowaliśmy zakłady w zakresie higieny pracy, odwiedzaliśmy placówki oświatowe interesując się higieną procesów nauczania i wychowania oraz wypoczynku i rekreacji. Ze szczególną uwagą sprawdzaliśmy i kwalifikowaliśmy ośrodki organizujące letni i zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży oraz zakłady opieki zdrowotnej, konsekwentnie egzekwując respektowanie obowiązujących w tym zakresie przepisów sanitarno-technicznych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kłodzku realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych. Zapewniamy jak najwyższy poziom realizacji zadań poprzez wdrożony zintegrowany system zarządzania jakością w oparciu o normy:

- PN-EN ISO 9001:2001 „Systemy zarządzania jakością. Wymagania.”;
- PN-EN ISO/IEC 17020:2006 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek inspekcyjnych”;
- PN-EN ISO/IEC 17025:2005 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

I. OCENA WYBRANYCH ZAGADNIENI EPIDEMIOLOGICZNYCH

1. Stan sanitarny placówek służby zdrowia

1.1. Wprowadzenie.

Na terenie miasta Kłodzko funkcjonują następujące placówki medyczne:

- szpital - 1
- placówki ambulatoryjne – 20
- indywidualne praktyki lekarskie – 58
- zakłady rehabilitacji – 3
- pogotowia ratunkowe - 1

Placówki służby zdrowia – w roku 2010 kontrolowano wg planu rocznego.

W trakcie kontroli oceniano stan techniczny, sanitarno – higieniczny, zagadnienia sterylizacji i dezynfekcji oraz procedury medyczne i sposób postępowania z odpadami medycznymi i niebezpiecznymi.

Tabela 1. Ilość kontroli w placówkach ochrony zdrowia.

placówki	Rok 2009			Rok 2010		
	Ilość w rejestrze	skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość w rejestrze	skontrolowanych	% skontrolowanych
Pl. ambulatoryjne	27	26	100	20	20	100
Praktyki lekarskie	58	47	81,0	58	48	83,0
Zakłady rehabilitacji	0	0	0	3	3	100

1.2. Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej.

Ogółem nadzorem objęte są 84 zakłady opieki zdrowotnej, między innymi: przychodnie, ośrodki zdrowia i poradnie, zakłady rehabilitacji.

Szpital, pogotowie ratunkowe oraz przychodnie przy ul. Wojska Polskiego 16 oraz Zawiszy Czarnego 1, od stycznia 2010 r. zostały przekazane pod nadzór Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej we Wrocławiu.

W roku 2010 stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej nie budził zastrzeżeń.

1.2.1. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, zakłady rehabilitacji.

Stan techniczny i sanitarny – bez uwag.

Przychodnie korzystają z wodociągu publicznego. Jakość wody zgodna z obowiązującymi normami. Przychodnie nie posiadają ujęć awaryjnych.

Postępowanie z odpadami medycznymi:

- placówki posiadają umowy na transport i utylizację odpadów medycznych,
- placówki posiadają instrukcje postępowania z odpadami medycznymi,
- odpady medyczne segregowane są w miejscu ich powstania,
- odpady medyczne gromadzone są w oryginalnych pojemnikach.

Uchybień – brak.

Nie prowadzi się żadnego postępowania administracyjnego.

1.3. Indywidualne, specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych.

Placówki tej grupy obiektów - bez uwag.

Zaopatrzenie w wodę z wodociągu publicznego – pod stałym nadzorem PPIS w Kłodzku. Jakość wody prawidłowa.

Postępowanie z odpadami medycznymi:

- placówki posiadają umowy na transport i utylizację odpadów medycznych,
- placówki posiadają instrukcje postępowania z odpadami medycznymi,
- odpady medyczne segregowane są w miejscu ich powstania,
- odpady medyczne gromadzone są w oryginalnych pojemnikach.

Uchybień – brak.

Pranie bielizny (odzieży):

- wydzielone szafy na przechowywanie czystej bielizny
- bielizna brudna pakowana w worki foliowe i przechowywana poza pomieszczeniem w wydzielonym miejscu
- prana we własnym zakresie

Nadal prowadzi się postępowanie administracyjne wobec Gabinetu Ginekologicznego przy ul. Harcerzy 1. Dotyczy ono braku kabiny higienicznej dla kobiet.

2. Akcje przeciwepidemiczne.

W minionym roku nie przeprowadzono żadnych akcji przeciwepidemicznych. Poniższe dane obrazują sytuację epidemiologiczną w roku 2010:

2.1. Zatrucia pokarmowe i borelioza.

W 2010 r. nie rejestrowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

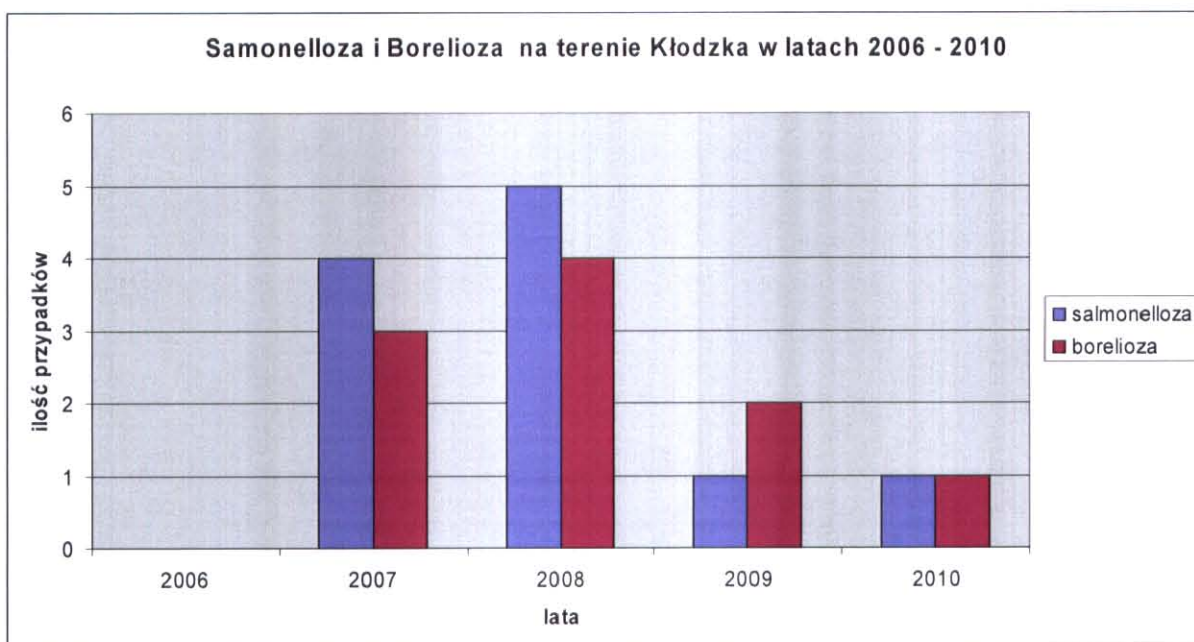
Zapadalność na boreliozę niższa niż w 2009 r.

Tabela 1. Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne

rok	Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne	
	Salmonellozy	borelioza
2006	0	0
2007	4	3
2008	5	4
2009	1	2
2010	1	1

Tabela 2. Zapadalność na wybrane choroby zakaźne

rok	zapadalność na wybrane choroby zakaźne	
	Salmonellozy	borelioza
2006	0	0
2007	13,3	10,0
2008	16,6	13,3
2009	3,3	6,7
2010	3,3	3,3

2.2. Wirusowe Zapalenia Wątroby

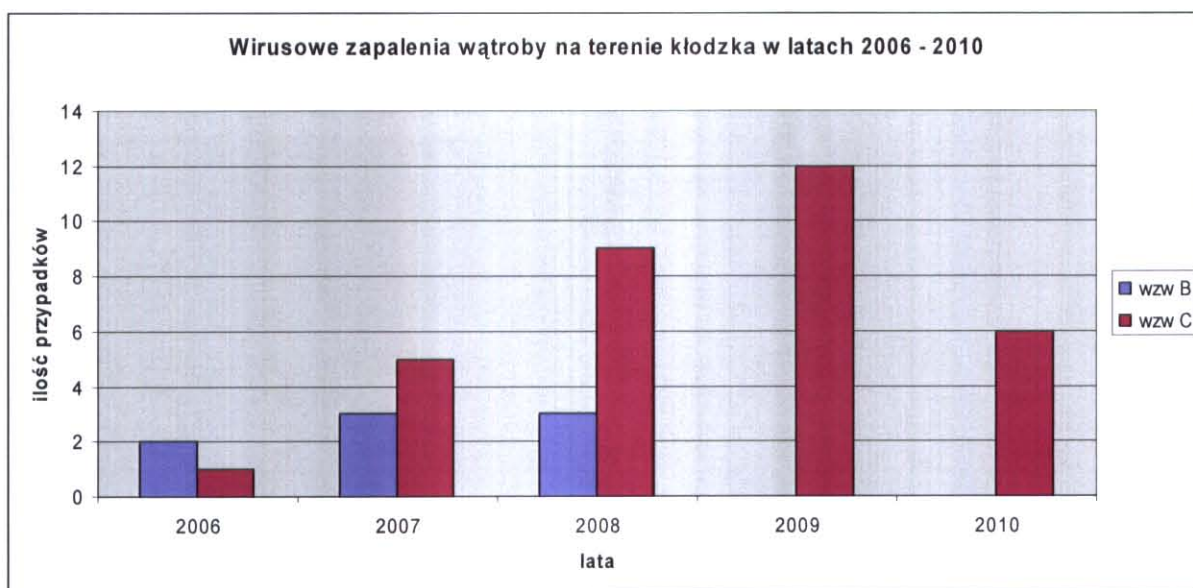
Spadek liczby zachorowań na WZW C. Brak nowych zachorowań na WZW typu B.

Tabela 3. Liczba zachorowań na WZW

rok	Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne		
	WZW typu B	WZW typu C	WZW typu A
2006	2	1	0
2007	3	5	0
2008	3	9	0
2009	0	12	0
2010	0	6	0

Tabela 4. Zapadalność na WZW

rok	zapadalność na wybrane choroby zakaźne		
	WZW typu B	WZW typu C	WZW typu A
2006	6,6	3,3	0
2007	10,0	16,6	0
2008	10,0	30,0	0
2009	0	36,0	0
210	0	18,0	0

2.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego.

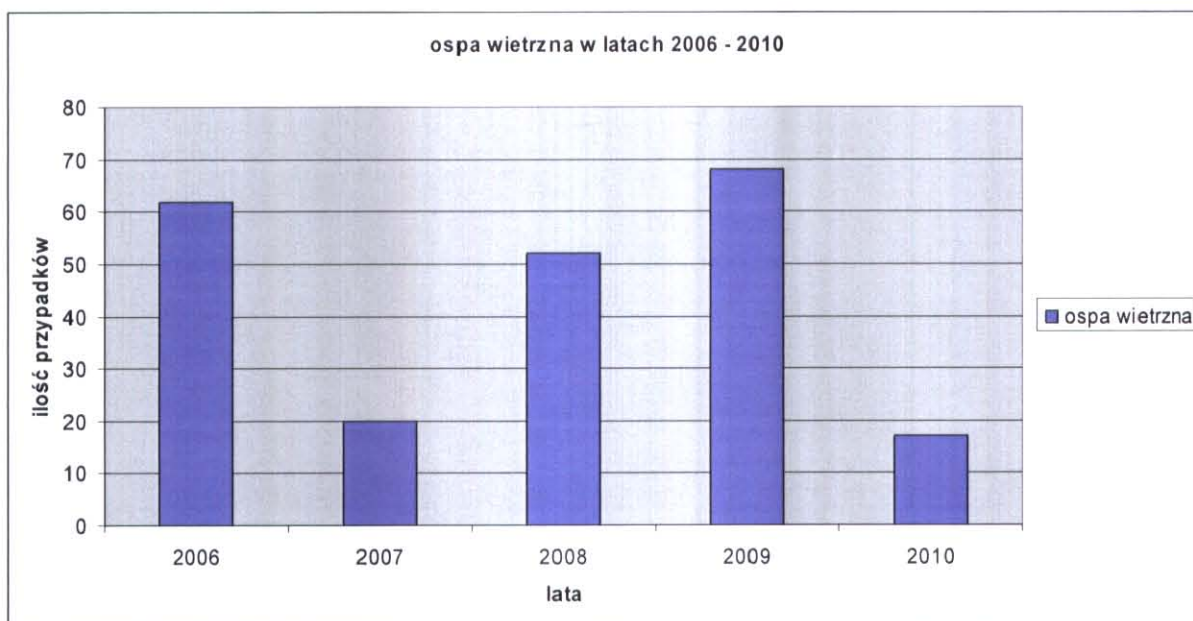
Notuje się wzrost zachorowań na różyczkę i płonicę oraz spadek liczby zachorowań na ospę wietrzną. Biegunki do lat 2 - 8 przypadków.

Tabela 5. Liczba zachorowań na choroby zakaźne wieku dziecięcego

rok	Liczba zachorowań na choroby zakaźne wieku dziecięcego				
	Płonica	Ospa wietrzna	Różyczka	Świnka	Biegunki do lat 2
2006	5	62	0	2	0
2007	0	20	0	0	1
2008	1	52	0	1	1
2009	4	68	15	0	0
2010	7	17	17	0	8

Tabela 6. Zapadalność na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego

rok	zapadalność na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego				
	Płonica	Ospa wietrzna	Różyczka	Świnka	Biegunki do lat 2
2006	16,6	206,6	0	6,6	0
2007	0	66,6	0	0	3,3
2008	3,3	173,3	0	3,3	3,3
2009	13,3	226,7	49,8	0	0
2010	23,1	53,1	53,1	0	26,4

2.4. Zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową.

W 2010 roku na terenie miasta Kłodzka nie zarejestrowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową.

2.5. Grypa sezonowa i grypa AH1N1

W 2010 roku zarejestrowano 211 przypadków grypy sezonowej.

Nie odnotowano zachorowań na grypę AH1N1.

2.6. Zakażenia szpitalne

W szpitalu działa komitet i zespół d.s. zakażeń szpitalnych. Ich zadaniem jest przeciwdziałanie zakażeniom wewnątrzszpitalnym.

PSSE w Kłodzku analizuje działalność zespołu i komitetu, które raportują w określonych terminach zagadnienia zakażeń szpitalnych.

W 2010 r. nie odnotowano ognisk zakażeń w szpitalu.

Podjmuje się następujące działania w celu eliminacji zakażeń szpitalnych:

- 1) Przestrzeganie zasad higieny szpitalnej – aseptyka i antyseptyka.
- 2) Kontrola personelu w kierunku nosicielstwa MRSA oraz pacjentów, u których wykonuje się zabiegi wszczepienia ciał obcych.
- 3) Zachowanie zasad aseptyki podczas wykonywania procedur medycznych.
- 4) Izolacja pacjentów z podejrzeniem lub rozpoznaniem kolonizacji drobnoustrojami niebezpiecznymi.
- 5) Edukacja wszystkich pracowników w zakresie zapobiegania i kontroli zakażeń.
- 6) Ustalenie zasad stosowania antybiotyków.
- 7) Przestrzeganie zasad dezynfekcji i sterylizacji sprzętu medycznego.
- 8) Opracowywanie i wdrażanie nowych procedur zapobiegających zakażeniom szpitalnym.
- 9) Obowiązkowe szkolenie pracowników.

3. Analiza szczepień ochronnych na terenie miasta Kłodzka.

Ocena wykonania szczepień obowiązkowych w roku 2010 w porównaniu z rokiem 2009 wypada w sposób zróżnicowany. Nadal nieterminowe dostawy szczepionek oraz nie wystarczająca ich ilość spowodowały znaczne obniżenie wykonania szczepień przeciwko odrze, śwince i różyczce. Inne szczepienia osiągnęły wykonanie zbliżone do roku poprzedniego.

Obserwuje się ciągły wzrost zainteresowania pacjentów szczepieniami zalecanymi.

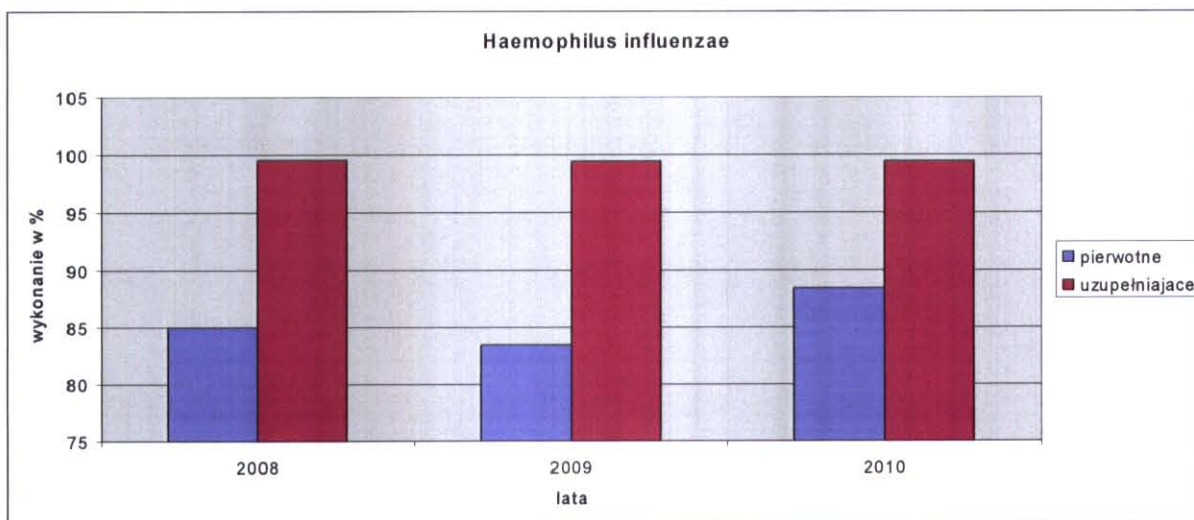
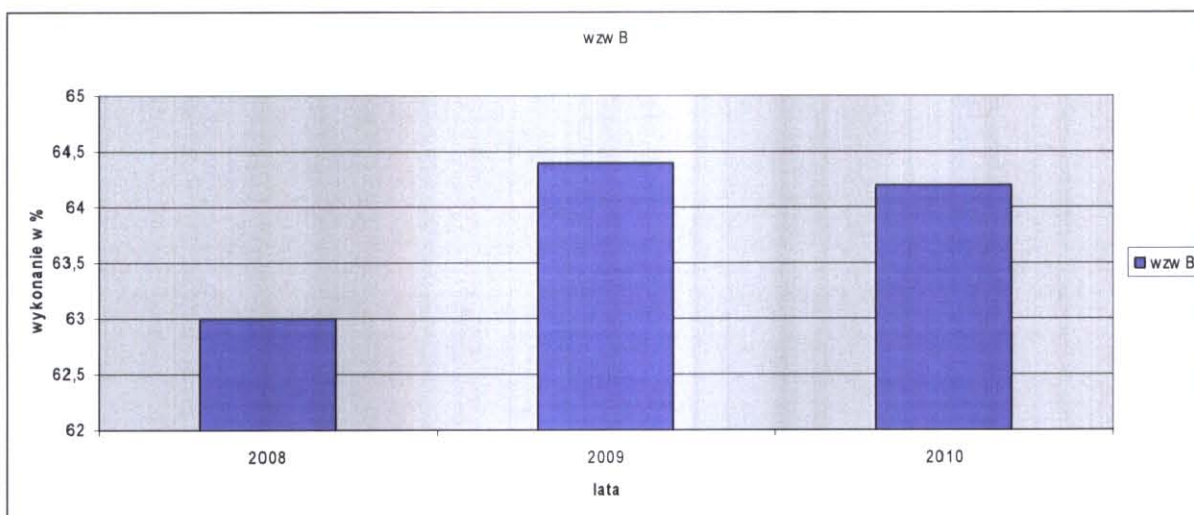
Punkty szczepień są wyposażone zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego.

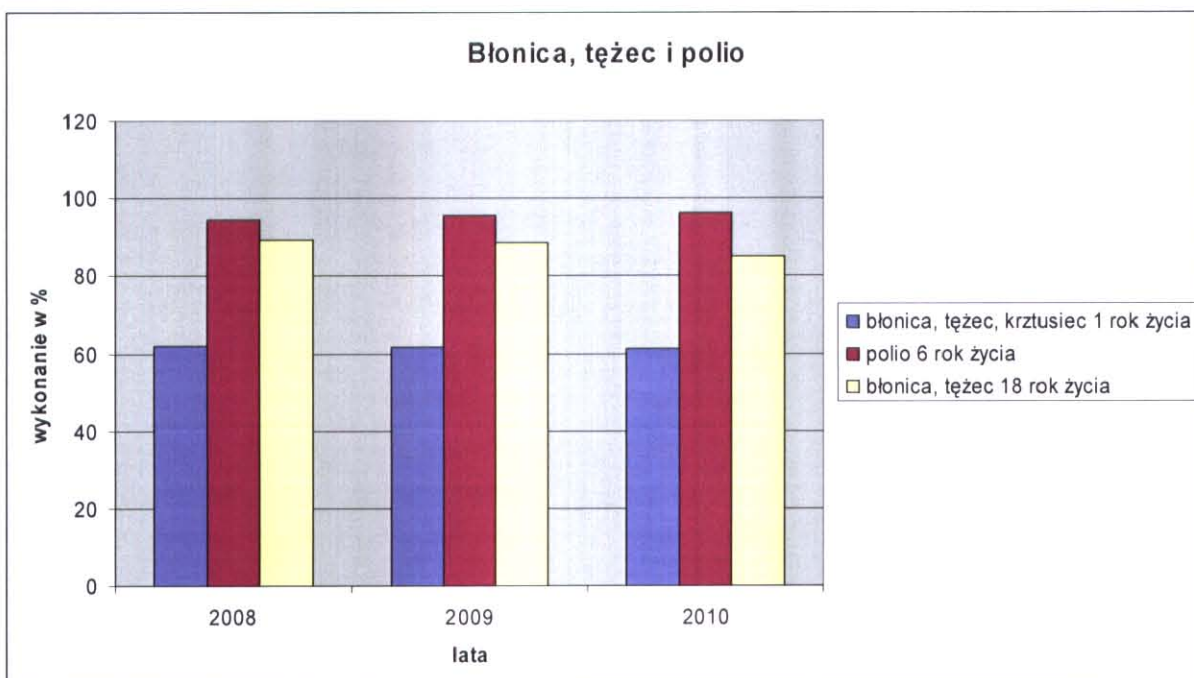
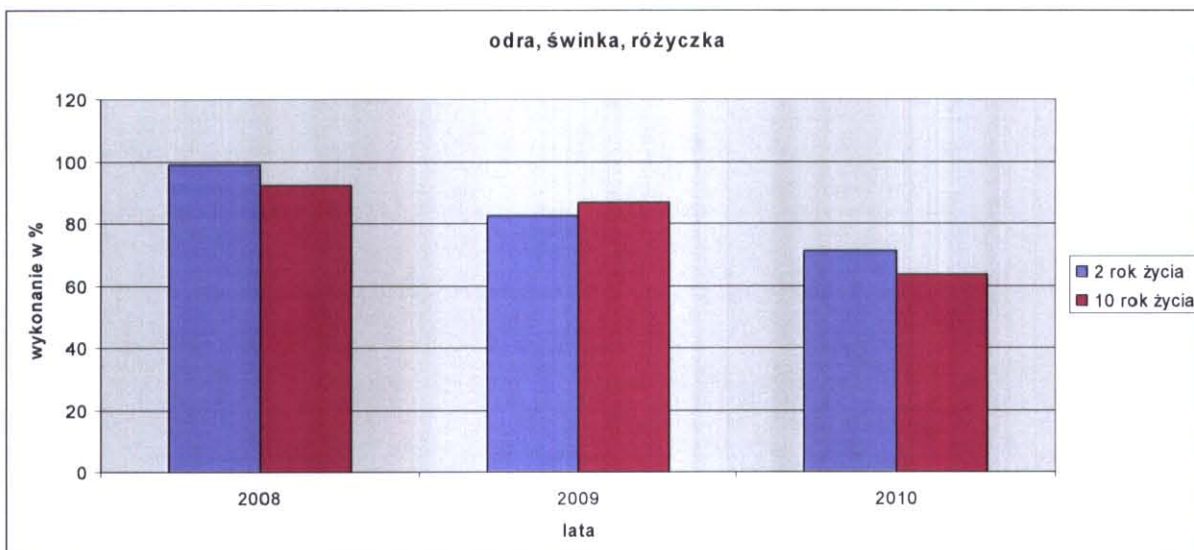
Przestrzegane są terminy szczepień, zasady transportu, przechowywania preparatów szczepionkowych. Gospodarowanie szczepionkami – prawidłowe.

Przestrzegane są stosowne procedury medyczne.

Tabela. Procentowe wykonanie niektórych programowych szczepień ochronnych w 2010 r.

Rodzaj szczepienia	Rok 2009	Rok 2010
WZW B w 1 r. życia(uzupełniająca)	64,4	64,2
Błonica, tężec, krztusiec , w 2 r. życia(uzupełniająca)	61,4	61,1
Haemophilus influenzae w 1 r., życia(pierwotne)	83,5	88,5
Haemophilus influenzae w 2 r., życia(uzupełniająca)	99,4	99,5
Odra, świnka, różyczka w 2 r. życia	82,4	71,0
Odra, świnka, różyczka w 10 r. życia	86,6	63,5
Polio 6 r. życia	95,5	96,3
Tężec, błonica w 18 r. życia	88,5	84,9

II. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

1. Błędy żywieniowe.

Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie planowanych jadłospisów. Jadłospisy są mało urozmaicone i powtarzają się w trakcie trwania dekady, nie do wszystkich posiłków

planowane były dodatki warzywno-owocowe, część posiłków budziła zastrzeżenia co do zawartości białka zwierzęcego. Analiza składników pokarmowych wykazała zaniżoną zawartość wapnia i żelaza, zawyżoną zawartość sodu i potasu w posiłkach. Zaplanowano posiłki z udziałem ryb, które stanowią źródło cennych aminokwasów oraz niezbędne w diecie człowieka nienasycone kwasy tłuszczowe, omega-3, zwiększające odporność organizmu oraz wpływające korzystnie na odporność, rozwój i funkcjonowanie narządu wzroku i układu nerwowego u dzieci.

2. Usterki i uchybienia

Głównym celem prowadzonych urzędowych kontroli sanitarnych w zakładach żywienia i żywności jest zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony zdrowia konsumentów przez zagwarantowanie bezpieczeństwa żywności.

Na terenie miasta Kłodzka znajdują się zakłady produkujące żywność – w tej grupie obiektów stan sanitarny w punktach produkcji lodów zarówno cukierniczych jak i z automatu, oraz ciastkarniach, piekarniach i młynie nie budził zastrzeżeń. Potwierdzeniem powyższego jest również prawidłowa jakość zdrowotna z zakresie mikrobiologicznym produkowanego asortymentu żywności.

W zakładach żywienia zbiorowego otwartego tj. w restauracjach i punktach małej gastronomii za nieprawidłowy stan sanitarny nałożono cztery mandaty karne w obiektach:

- Restauracja „OREGANO” ul. Daszyńskiego 10, 57-300 Kłodzko,
- Pizzeria "DE GRASSO" ul. Rodzinna 93, 57-300 Kłodzko,
- Pizzeria "Biesiadowo", ul. Jana Pawła II,
- Kawiarenka "Chrobry", ul. Wojska Polskiego 11.

Do najczęściej występujących nieprawidłowości w wyżej wymienionych zakładach należą:

- szafa do przechowywania sprzętu produkcyjnego utrzymana brudno,
- brak pełnego wyposażenia przy umywalkach do mycia rąk,
- brak zachowanej segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- sprzęt kuchenny oraz urządzenia chłodnicze utrzymane brudno,
- brak prowadzonych zapisów w kartach pracy z zakresu GHP i GMP, HACCP.

Na terenie miasta Kłodzka największą grupą objętą nadzorem sanitarnym są sklepy.

W stosunku do osób winnych zaniedbań sanitarnych nakładano mandaty karne, między innymi w:

- Sklepie firmowym Piekarni "Warszawska", ul. Wojska Polskiego – zły stan sanitarny,
- Sklepie spożywczym, ul. Korczaka 28 - brak aktualnych książeczek zdrowia,
- Sklepie Żabka, ul. Rodzinna - zły stan sanitarny,
- Sklepie spożywczym "Od B do Z, ul. Lutycka 17,

Podczas urzędowych kontroli najczęściej kwestionowano:

- brak aktualnych książeczek zdrowia,
- brak zachowanej segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- obecność żywności po upływie terminu przydatności do spożycia.

Sukcesywnie poprawia się higiena i bezpieczeństwo sprzedaży artykułów spożywczych.

Zakwestionowane usterki w wyżej wymienionych zakładach zostały usunięte. W zakładach podjęto działania korygujące, celem zlikwidowania wszystkich zagrożeń sanitarnych produkowanych środków spożywczych oferowanych konsumentom.

Na terenie miasta Kłodzka w 2010 roku powstały następujące sklepy i punkty sprzedaży środków zastępczych tzw. „dopalaczy”:

- Sklep „IMPRA SHOP”, ul. Nad Kanałem 1,
- PMG „ATTENCJONE - ELDORADO”, ul. Wiosenna 30,
- Sklep „Drag Shop”, ul. Armii Krajowej 19.

Od momentu pojawienia się sklepów w powiecie kłodzkim pracownicy Inspekcji Sanitarnej prowadzili czynności kontrolne których celem było sprawdzenie zakresu działalności zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym, sprawdzenie stosowania przepisów w zakresie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ocena dopalaczy pod względem oznakowania i składu.

Dnia 2 października 2010r. pracownicy Inspekcji Sanitarnej wspierani przez funkcjonariuszy policji przeprowadzili kontrole w w/w obiektach. Podczas czynności kontrolnych pobrano próbki środków zastępczych do badań laboratoryjnych prowadzonych w Zakładzie Badań i Przetwórstwa Nasion Lnu i Konopi w Instytucie Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu, ul. Wojska Polskiego 71b. Pozostałe "dopalacze" zabezpieczono i przekazano do depozytu w Komendzie Powiatowej Policji, w Kłodzku. W chwili obecnej w/w obiekty nie wprowadzają do obrotu środków zastępczych oraz nie prowadzą reklamy i promocji tych środków.

Urzędowe kontrole prowadzone w zakładach wykazały realizację zasad GHP oraz opracowywanie procedur na podstawie zasad HACCP - dotyczy głównie sklepów prowadzących działalność w szerokim asortymencie.

W 2010 roku w ramach systemu RASSF i RAPEX otrzymano powiadomienia alarmowe, powiadomienia informacyjne i powiadomienia typu NEWS.

Powiadomienia alarmowe dotyczyły:

- norowirusów w mrożonych malinach pochodzących z Polski,
- przekroczenia dopuszczalnych limitów migracji kadmu i ołowiu z obrzeża kubków szklanych produkcji chińskiej,
- przekroczenia dopuszczalnych limitów migracji kadmu i ołowiu z obrzeża kubków dekorowanych, zdobionych kalkomanią produkcji chińskiej,
- kaw rozpuszczalnych firmy Nestle zawierających fragmenty szkła z Francji,
- przekroczenia dopuszczalnych limitów migracji formaldehydu do 3% kwasu octowego w sztućcach z białej melaminy produkcji chińskiej,
- przekroczenia dozwolonego limitu *pierwszorzędowej aminy aromatycznej 4-,4-diaminodifenylometanu* w łyżkach produkcji chińskiej,
- napromieniowania „Przyprawy do kurczaka złocistej”, Kamis S.A. Polska,
- obecności antybiotyków: enrofloksacyny i epirofloksacyny w jajach konsumpcyjnych przeznaczonych do produkcji makaronów,
- przekroczenia dopuszczalnego poziomu migracji ołowiu i kadmu z obszaru obrzeża kieliszków szklanych X szot- MM Commerce oraz kieliszków szklanych X Kalka Kwiaty –Glasmark, Polska,
- zawyżonej zawartości dwutlenku siarki w krakersach o smaku papryki pochodzących z Węgier,
- przekroczenia zawartości ochratotoksyny A w papryce słodkiej, mielonej- Kamis S.A. Polska,
- obecności *ftalanów di(2-etyloheksylu)(DEHP)* w zabawce „Lalka” item importowanej przez „Tropic”,
- użycia niedozwolonych barwników – solvent yellow, solvent blue- w zmywaczach do paznokci.

W przypadku otrzymania powiadomienia alarmowego pracownicy Sekcji HŻŻiPU przeprowadzili kontrole w podległych obiektach, hurtowniach i sklepach spożywczych –

celem sprawdzenia, czy określona w powiadomieniu partia kwestionowanego środka spożywczego i przedmiotu użytku znajduje się w obrocie.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono w obrocie kwestionowanych partii żywności. W trakcie prowadzonego nadzoru sanitarnego i wyników próbek pobieranych do badań laboratoryjnych w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności w 2010 r. – w dwóch produktach tj. kubek „Jabłko” z melaminy produkcji chińskiej oraz miseczki z melaminy produkcji chińskiej stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych limitów migracji specyficznej formaldehydu, co stanowiło podstawę do powiadomienia alarmowego o niebezpiecznych produktach. Przeprowadzono odpowiednie działania zgodne z procedurami systemu RASSF.

W PSSE w Kłodzku powołany jest zespół ekspercki, którego celem jest przeprowadzanie analizy ryzyka zdrowotnego, polegającego na charakterystyce prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych skutków zdrowotnych u konsumenta – w przypadku stwierdzenia żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

W trakcie prowadzonego nadzoru sanitarnego w 2010 r. pobrano do badań 152 próbki. Próbki badane były w następujących kierunkach: jakość mikrobiologiczna, pozostałości pestycydów, metale szkodliwe dla zdrowia, azotany, mikotoksyny, substancje dodatkowe, GMO, napromienianie, WWA (Benzo(A)piren), migracja specyficzna formaldehydu. Próby pobrano m.in w takich obiektach jak: Hipermarket „Carrefour”, Hipermarket „E.LECLERCK”, hurtownia „EUROCASH”, hurtownia „LOD-KOT”.

Zakwestionowano następujące próbki:

- ze względu na oznakowanie
 - „Kasza jaglana”, pobrano w Hipermarket „Carrefour” Kłodzko, ul. Noworudzka 2 – pochodzenie Unia Europejska,
 - „Ser żółty francuski Ementaler”, pobrano w Hipermarket „E. LECLERCK” Kłodzko, ul. Dusznicka 1a - pochodzenie Unia Europejska.
- ze względu na migrację specyficzną formaldehydu
 - „Miseczka głęboka melamine ware” - przedmioty użytku, pobrano na Stoisku handlowym na targowisku miejskim Kłodzko, Pl. Targowy – 28 I – nr protokołu 70/HŻ/10 z dnia 10 września 2010r.
 - „Kubek jabłko z melaminy” - przedmioty użytku, pobrano w Hipermarket „E. LECLERCK” Kłodzko, ul. Dusznicka 1a – 28 I – nr protokołu 75/HŻ/10 z dnia 27 września 2010r.

W 2010 roku powstało wiele nowych obiektów żywienia zbiorowego otwartego, tj. restauracje i punkty małej gastronomii, stan sanitarny tych obiektów nie budzi większych zastrzeżeń, problem stanowią jednak częste zmiany osób prowadzących wyżej wymienione zakłady i związana z tym mała świadomość sanitarna tych osób.

Szczególnym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej objęte są zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego tj. stołówki szkolne, przedszkola, domy dziecka. W obiektach tych prowadzone były regularne kontrole.

W stołówce przy Zespole Placówek Socjoterapeutycznych, ul. Rajska 1, stwierdzono wiele uchybień sanitarno- technicznych, min:

- sprzęt i urządzenia w złym stanie sanitarnym, brudne, wyeksploatowane,
- brak dokumentacji HACCP.

W 2010 roku dokonano czterech ocen wyżywienia w obiektach:

- Dom Dziecka, ul. Wandy 6,
- Przedszkole nr 4, ul. Bohaterów Getta,
- Szkoła Podstawowa nr 6, ul. Bohaterów Getta 22.

W 2010 roku do PSSE W Kłodzku wpłynęło 12 interwencji od mieszkańców Kłodzka z czego potwierdziło się 6 interwencji. Dotyczyły one głównie znajdującej się w obrocie żywności przeterminowanej lub żywności o złej jakości. W obiektach których dotyczyły interwencje przeprowadzono kontrole i nałożono mandaty karne. W trakcie kolejnych kontroli stwierdzono poprawę stanu sanitarnego w tych obiektach.

Stan sanitarno-higieniczny obiektów uległ wyraźnej poprawie czego wykładnikiem jest między innymi to, iż nie zanotowano do terenie miasta Kłodzka zbiorowych zatruc pokarmowych konsumentów żywionych w tak szerokiej bazie turystycznej i wypoczynkowej. Pomimo stwierdzonych i opisanych nieprawidłowości należy stwierdzić, iż stan sanitarno-techniczny zakładów ulega ciągłej poprawie m. in. dzięki systematycznym i konsekwentnym urzędowym kontrolom prowadzonym przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kłodzku oraz dzięki coraz większej świadomości przedsiębiorców z zakresu obowiązujących wymagań GHP, GMP i HACCP.

Przykładem tego są następujące obiekty:

- Restauracja „ W RATUSZU”, Pl. Chrobrego,
- Restauracja „KORONA”, ul. Noworudzka 1,
- Pizzeria „RICARDO”, Pl. Chrobrego,
- Restauracja „ZŁOTA”, ul. Kościelna,

- Sklepy Firmowe Piekarni Bagietka, ul. Hołdu Pruskiego, ul. Wojska Polskiego, ul. Spółdzielcza,
- Hipermarket "Carefour", ul. Noworudzka,
- Gimnazjum Publiczne, ul. Traugutta 1a,
- Zespół Przedszkolno-Żłobkowy nr 1, ul. Grunwaldzka.

III. OCENA JAKOŚCI WODY I URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH

1. Infrastruktura wodociągowa służąca zaopatrzeniu ludności w wodę.

Wodociąg kłodzki jest największym w powiecie pod względem produkcji wody i ilości zaopatrywanych odbiorców. Produkcja wody wynosi średnio 5500 m³/dobę. Woda ujmowana jest z tzw. studni brzegowych położonych wzdłuż Nysy Kłodzkiej. Studnie ujęciowe są utrzymane w dobrym stanie technicznym. Stan techniczny urządzeń i sieci wodociągowej jest dobry. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku obejmuje nadzorem stan higieniczny ujęć wody, urządzeń wodociągowych i sieci wodociągowej poprzez kontrolę jakości wody badanej w stałych punktach rozłożonych równomiernie na terenie miasta. Woda surowa ujmowana na potrzeby miasta charakteryzuje się dużą zawartością manganu. Uzdatanianie wody w stacji uzdatniania jest w pełni skuteczne. Badania przeprowadzone po jednostkowych interwencjach konsumentów na mętność i barwę nie potwierdziły złej jakości wody w sieci wodociągowej pod względem fizykochemicznym.

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Prowadzony monitoring jakości wody pozwala na dokonanie oceny jakości produkowanej wody. W 2010 roku w ramach „Zintegrowanego Monitoringu Jakości Wody” pobrano 20 próbek do badań mikrobiologicznych i 36 próbek do badań fizykochemicznych. Na podstawie danych uzyskanych w trakcie kontroli wynika iż, mieszkańcy Kłodzka otrzymują z sieci wodociągowej wodę o dobrej jakości. Dzięki skutecznej dezynfekcji dwutlenkiem chloru ryzyko wystąpienia skażenia mikrobiologicznego wody jest minimalne. Nie stwierdzono bakterii w ilościach niezgodnych z dopuszczalnymi określonymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29.03.2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zmianami).

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.

1. Wprowadzenie

Obiekty użyteczności publicznej stanowią liczną i zróżnicowaną grupę pod względem przeznaczenia i wymagań sanitarnych. Nadzór nad tymi obiektami jest warunkiem bezpiecznego ich użytkowania. Oceny dokonano na podstawie przeprowadzonych 139 kontroli sanitarnych.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów.

2.1. Ustępy publiczne

W 2010 r. wzmożono nadzór sanitarny nad szaletami publicznymi i toaletami ogólnodostępnymi. W wyniku przeprowadzonych comiesięcznie w sezonie letnim 16 kontroli stan sanitarno-techniczny ustępów publicznych nie budził zastrzeżeń. W obiektach była utrzymana prawidłowa czystość i stan higieniczny.

2.2. Obiekty świadczące usługi hotelarskie

Obiekty hotelarskie są zróżnicowane pod względem standardu wyposażenia i świadczonych usług. Stwierdzone nieprawidłowości pod względem technicznym w jednym obiekcie hotelarskim zostały usunięte w wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego. Pozostałe obiekty oceniono pozytywnie pod względem sanitarnym i technicznym.

2.3. Zakłady fryzjerskie i kosmetyczne.

Z uwagi na duże ryzyko zdrowotne przy świadczeniu usług w zakładach fryzjerskich i kosmetycznych, skontrolowano większość zakładów. Prowadzone postępowania w pojedynczych obiektach doprowadziły do polepszenia stanu sanitarno-technicznego. Zakłady spełniają wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 17.02.2004 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej (Dz. U. nr 31 poz. 273). W jednostkowych przypadkach, w których stwierdzono brak przestrzegania podstawowych zasad dezynfekcji i sterylizacji przez personel wykonujący usługi, stosowano karanie mandatowe.

2.4. Obiekty komunikacji publicznej.

Nadzorem objęto środki transportu komunikacji publicznej. Skontrolowano 4 autobusy należące do PPKS w Kłodzku. Autobusy były wyposażone w kosze na odpadki, wyposażenie było w dobrym stanie technicznym. Były utrzymane w prawidłowym stanie sanitarno-porządkowym. Kontrola dworca PKS w Kłodzku wykazała dobry stan sanitarno-porządkowy

i techniczny. W trakcie kontroli przystanku PKP Kłodzko Miasto stwierdzono prawidłowy stan sanitarny.

2.5 Inne obiekty użyteczności publicznej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku nadzoruje stan sanitarny aptek, parkingów, cmentarzy, ośrodków kultury, obiektów sportowych, placów zabaw z piaskownicami i terenów rekreacyjnych. Stwierdzone nieprawidłowości techniczne w trakcie kontroli cmentarza komunalnego, ośrodka kultury i apteki zostały usunięte w wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego. W 2010 r. w wyniku prowadzonego nadzoru nad piaskownicami ogólnodostępnymi dla dzieci nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarnych. Tereny rekreacyjne, w tym bulwary przy Nysie Kłodzkiej były utrzymane w prawidłowym stanie sanitarnym. Badanie jakości wody w miejscu zwyczajowo wykorzystywanym do kąpieli w Nysie Kłodzkiej przy ul. Malczewskiego wykazało przekroczenie pod względem bakteriologicznym.

Basen kąpielowy.

W ocenie basenu kąpielowego przy ul. Kusocińskiego 2 w Kłodzku uwzględniono stan sanitarno-techniczny obiektu, w tym niecek basenowych, sanitariatów, terenu przy nieckach, a także zaopatrzenie, przechowywanie i postępowanie ze środkami do dezynfekcji wody i postępowanie z odpadami komunalnymi. Kontrolowano stan higieniczny wody basenowej poprzez badanie pod względem mikrobiologicznym (*Escherichia coli*, bakterie grupy coli i gronkowce) oraz fizykochemicznym (chlor wolny). W trakcie sezonu letniego w 2010 roku stwierdzono w dwóch próbkach bakterie gronkowca. W wyniku prowadzonego postępowania doprowadzono w krótkim terminie do prawidłowego stanu higienicznego wody basenowej. Basen sezonowy w Kłodzku oceniono pozytywnie pod względem technicznym.

V. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Pion Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Kłodzku na terenie Miasta Kłodzka w 2010 r. obejmowała nadzorem:
 - przedszkola – 6
 - szkoły podstawowe – 2
 - zespoły szkół – 4

- gimnazja – 1
 - świetlice – 4
 - schroniska młodzieżowe – 1.
2. Ilość kontroli w poszczególnych rodzajach obiektów:
- przedszkola – 7 kontroli
 - szkoły podstawowe – 6 kontroli
 - zespoły szkół – 10 kontroli
 - gimnazja – 3 kontrole
 - świetlice – 5 kontroli
 - schroniska młodzieżowe – 1 kontrola.
3. Stan techniczny placówek oświatowo – wychowawczych znajdujących się na terenie Miasta Kłodzka.

Trwa postępowanie administracyjne w Szkole Podstawowej Nr 3 dotyczące:

- doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego zaplecza sali gimnastycznej (magazynki sprzętu sportowego, natryskownie, szatnie, sanitariaty dzieci i personelu),
- doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego studzienek kanalizacyjnych znajdujących się na korytarzu przy sali gimnastycznej oraz pokoju nauczycieli wychowania fizycznego (wyprowadzenie studzienek kanalizacyjnych z budynku na zewnątrz),
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego instalacji elektrycznej, ścian, sufitów, urządzeń sanitarnych, instalacji wodno-kanalizacyjnej i stolarki drzwiowej w sanitariatach w przyziemiu w budynku nr II.

W Miejskim Zespole Szkół ul. Sienkiewicza 61 postępowanie administracyjne dotyczące:

- naprawy stopni schodów prowadzących do sali telewizyjnej oraz na boisko.

Stan techniczny i sanitarny pozostałych placówek nie budził zastrzeżeń.

- 4. Wszystkie placówki oświatowo – wychowawcze są podłączone do kanalizacji miejskiej oraz we wszystkich placówkach zapewniona jest instalacja zimnej i ciepłej wody użytkowej.
- 5. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Rodzaje placówek	Sale gimnastyczne typowe	Sale rekreacyjno zastępcze
Szkoły Podstawowe	2	1
Zespoły Szkół	1	2
Gimnazja	1	1

Przy Szkole Podstawowej nr 3 w Kłodzku ul. Jana Pawła II trwa budowa pływalni krytej. Teren budowy zabezpieczony .

6. Wszyscy uczniowie objęci są profilaktyczną opieką zdrowotną nadzorowaną przez medycynę szkolną w Kłodzku.

7. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach.

Na terenie miasta Kłodzka z obiadów pełnych korzystało 656 uczniów. OPS finansuje obiady dla 265 uczniów. Z napoju korzysta 1012 uczniów. Owoce i warzywa są podawane dla 337 dzieci. Posiłki spożywane są na terenie stołówek szkolnych.

8. Oświetlenie w placówkach nauczania i wychowania.

We wszystkich placówkach nauczania i wychowania oświetlenie jest prawidłowe.

9. Ergonomia w placówkach nauczania i wychowania.

Wszystkie placówki posiadają sprzęt meblowy oznakowany, zestawiony prawidłowo, dostosowany do wzrostu dzieci. Nowo zakupiony sprzęt posiada certyfikaty.

10. Rozkłady zajęć lekcyjnych.

W wyniku oceny rozkładów zajęć lekcyjnych przeprowadzonej w placówkach oświatowo – wychowawczych stwierdzono, że zostały uwzględnione zasady higieny pracy umysłowej ucznia w zakresie:

- równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych,
- różnorodności zajęć,
- nie łączenia w kilkugodzinne bloki zajęć z tego samego przedmiotu,
- wypoczynku między lekcjami.

11. Substancje i preparaty chemiczne w szkołach.

Substancje i preparaty chemiczne posiada Gimnazjum nr 1 w Kłodzku ul Zawiszy Czarnego 5. Jest to nowo zakupiony zestaw wraz z kartami charakterystyk substancji i preparatów chemicznych. Pozostałe szkoły nie posiadają i nie stosują substancji i preparatów chemicznych.

12. Placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego.

- 4 świetlice socjoterapeutyczne

W świetlicy socjoterapeutycznej przy Szkole Podstawowej Nr 6 trwa postępowanie administracyjne dotyczące doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitu, stolarki okiennej w pomieszczeniu terapeutyczno-wychowawczym.

Stan techniczny i sanitarno – porządkowy pozostałych placówek nie budził zastrzeżeń.

13. Placówki rekreacyjne.

- 1 schronisko młodzieżowe

Trwa postępowanie administracyjne, dotyczące doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego ścian, sufitów w pokojach, ciągach komunikacyjnych, kuchni, jadalni, świetlicy, sanitariatach, naprawy luksferów w przybudówce i brodzików w łazience.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

W ramach działalności Higieny pracy Państwowy Powiatowy Inspektor w Kłodzku w 2010 r. realizował zaplanowane zamierzenia ukierunkowane przede wszystkim na:

- Kontrolę pracodawców w zakresie przestrzegania przepisów prawnych, dotyczących higienicznych warunków pracy i narażenia zawodowego występującego na stanowiskach pracy.
- Przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne w przypadku podejrzenia choroby zawodowej lub zgłoszenia o rozpoznaniu choroby zawodowej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku wydał 67 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. W zakładach działających na terenie miasta stwierdzono 2 choroby zawodowe (choroba zakaźna, przewlekła choroba obwodowego układu nerwowego wywołana sposobem wykonywania pracy). W powiecie kłodzkim w 2010 r. stwierdzono 27 chorób zawodowych – spadek o 8 chorób zawodowych w porównaniu z 2009 r.
- Prowadzono nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.

- Kontrolowano zakłady w zakresie wprowadzania do obrotu oraz stosowania w działalności zawodowej substancji i preparatów chemicznych w świetle obowiązujących przepisów, w tym rozporządzenia (WE) Nr 1907/2006 REACH, mający na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, a także w celu zapewnienia swobodnego przepływu substancji chemicznych w ich postaci własnej lub jako składniki preparatów i w wyrobach.
- Podejmowano działania w zakresie promowania zdrowego stylu życia w miejscu pracy w ramach programu „Miejsce pracy środowiskiem bez papierosa”.
- Przeprowadzono kontrole w zakresie przestrzegania przepisów prawnych, w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, zawierających substancje czynne, będące przedmiotem decyzji Komisji, dotyczącej niewłączenia niektórych substancji do załącznika I, IA lub I B dyrektywy 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej wprowadzania do obrotu produktów biobójczych.
- Kontrolowano przestrzeganie przez pracodawców przepisów i zasad bhp podczas usuwania wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji programu „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, stosowanych na terytorium Polski”. Na terenie miasta przeprowadzono 2 kontrole w związku z pracami związanymi z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w na terenie budynków należących do Wspólnoty Mieszkaniowej.
 - Kontrolowano i oceniano warunki pracy oraz oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na działanie hałasu i drgań mechanicznych.

Na terenie miasta w ewidencji higieny pracy znajdują się 63 zakłady pracy, które zatrudniają **3789 pracowników**, w których przeprowadzono **25 kontroli**. Dane liczbowe przedstawiono są w tabeli.

Tabela Nr 1 Liczba zakładów pracy

Liczba zakładów ogółem	Liczba zakładów zatrudniających					
	Do 5 pracowników	6-20 pracowników	21-50 pracowników	51-100 pracowników	101-250 pracowników	> 250 pracowników
63	11	25	9	7	8	3
100%	17,5	39,7	14,3	11,1	12,7	4,8

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 8 decyzji zawierających nakazy dotyczące higieny pracy. Do najczęstszych nieprawidłowości stwierdzanych w trakcie kontroli należą: brak badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, brak lub niekompletna ocena ryzyka zawodowego, przekroczenia dopuszczalnych normatywów higienicznych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

Na terenie miasta Kłodzko do największych zakładów należą: zakład opieki zdrowotnej, zakłady produkujący urządzenia elektryczne, zakłady meblowe. W 2010 r. stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych normatywów higienicznych czynników szkodliwych:

- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu dźwięku w dwóch zakładach, w których narażonych jest 54 pracowników,
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu w 1 zakładzie, w którym narażonych jest 9 osób.

Pracodawcy podejmują działania prowadzące do zmniejszenia liczby pracowników narażonych na czynniki szkodliwe dla zdrowia poprzez wykonywanie badań i pomiarów, przeprowadzanie oceny ryzyka zawodowego, zapewnienie pracownikom środków ochrony zbiorowej oraz wyposażenie pracowników w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, sporządzanie programów działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas.

Stan sanitarno-higieniczny kontrolowanych zakładów pracy jest zróżnicowany z wyraźną tendencją do poprawy. Zakłady pracy objęte nadzorem mają wydzielone zaplecza socjalno –sanitarne, tj. szatnie, natryski, toalety, pokoje śniadań bądź wydzielone są punkty spożywania posiłków. Pracodawcy nadal zapewniają swoim pracownikom zaplecza socjalne o różnym standardzie, jednak większość pracodawców poprawiło standard i stan technicznych tych pomieszczeń, które spełniają wymogi sanitarne oraz wymagania BHP. W zakładach w których utworzona jest służba bhp, warunki pracy oraz stan sanitarno-higieniczny są na wyższym poziomie niż w zakładach, gdzie pracodawcy sami wypełniają obowiązki bezpieczeństwa i higieny pracy.

Sprawowanie nadzoru przez Higienę Pracy ma na celu propagowanie wśród pracodawców nadzorowanych zakładów pracy prozdrowotne zachowania w miejscu pracy oraz podejmowanie działań, mających na celu poprawę warunków pracy, a tym samym zmniejszenie ryzyka zawodowego szczególnie w przypadku narażenia na występujące w środowisku pracy czynniki rakotwórcze lub mutagenne.

VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W 2010 roku PPIS w Kłodzku w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uzgadniał wiele inwestycji z czego na terenie miasta Kłodzka można wymienić:

- Koncepcję programowo – przestrzenną w zakresie ochrony przeciwpowodziowej Kotliny Kłodzkiej – etap I: wały przeciwpowodziowe i regulacja rzeki Białej Łądeckiej w km 0+000 – 35+012.

Opisane wyżej przedsięwzięcie z racji lokalizacji i rozmiarów wymagało przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

Natomiast na inwestycje wymienione poniżej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku wyrażał swoją opinię w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in.:

- budowie trzech stawów rybnych w miejscowościach Mostowice, Piaskowice na działkach nr: 50; 52/2; 146; 49; 38; 39; 189, obręb Mostowice, Piaskowice,
- prowadzenie stacji obsługi pojazdów – naprawa i serwisowanie – w adaptowanym budynku magazynowym” przy ul. Korczaka 17A na działce nr 39 AM-6 obręb Stadion,
- przebudowie stacji redukcyjno-pomiarowej gazu I st. na działce nr 14/1, AM – 5, obręb Ustronie, gmina Kłodzko – miasto,
- uruchomienie zakładu obróbki suchych desek drewnianych przy ul. Zajęczej 3f na działce nr 30/11 AM-29 obręb Leszczyna.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

1. Wprowadzenie

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia jest skierowana m/in do społeczności miasta Kłodzka i wynikała z założeń Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015, kierunków określonych przez Głównego Inspektora Sanitarnego, oraz sytuacji epidemiologicznej i oceny zagrożeń zdrowotnych mieszkańców naszego regionu. Realizacja działań profilaktycznych odbywała się poprzez

programowanie, koordynowanie, monitorowanie a także ocenę podejmowanych interwencji skierowanych na rozwiązywanie problemów zdrowotnych różnych grup społecznych.

2. Realizacja zagadnień problemowych.

W celu poprawy stanu zdrowotnego społeczności miasta Kłodzka oraz kreowania zdrowego stylu życia podejmowano następujące interwencje, które mają swoje tematyczne odzwierciedlenie w założeniach Narodowego Programu Zdrowia.

2.1. Profilaktyka chorób odtytoniowych- "Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu".

W ramach programu realizowane były:., interwencje nieprogramowe: „Światowy Dzień bez Tytoniu” i „Rzuć Palenie Razem z Nami” oraz programy: Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie proszę” i „Znajdź właściwe rozwiązanie” . Program skierowany do dzieci i młodzieży w wieku 5-21 lat, rodziców oraz opiekunów. Był on realizowany głównie w przedszkolach ,szkołach podstawowych i gimnazjach oraz placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży. Głównymi formami realizacji programu były: pogadanki, instruktaże, pokazy, konkursy, formy wizualne, gry i zabawy, rozmowy indywidualne oraz dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych. W telewizji kablowej na terenie miasta ukazywały się spoty reklamy społecznej pt: "Papierosy pożerają cię żywcem". W prasie lokalnej ukazał się artykuł mówiący o zagrożeniach dla zdrowia wynikających z palenia tytoniu” oraz promujący realizowanie programów antytytoniowych.

2.2. Profilaktyka nadwagi i otyłości- „Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę”.

Program realizowany był w klasach I-III w szkołach gimnazjalnych oraz w klasach V-VI szkół podstawowych. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

2.3 Profilaktyka astmy oskrzelowej- Ogólnopolski Program Edukacyjny "Wolność Oddechu, Zapobiegaj Astmie".

Program skierowany dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. Realizatorzy programu organizowali konkursy plastyczne dla dzieci. Edukacją objęto także rodziców (organizowane były szkolenia, wyświetlano filmy, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych).

2.4. Zapobieganie chorobom zakaźnym-Krajowy Program Zwalczenia AIDS i zapobiegania Zakażeniom HIV, opracowany na lata 2007-2011.

Program skierowany był do uczniów klas VI szkół podstawowych, uczniów klas II gimnazjum oraz klas II szkół ponadgimnazjalnych. Opracowano 1 artykuł do 3 lokalnych gazet. Prowadzono na bieżąco dystrybucję materiałów edukacyjnych. W miesiącu grudniu

w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 zorganizowano Powiatowy Konkurs Wiedzy o HIV /AIDS pt: „HIV i AIDS nie zna granic”, w którym brały udział szkoły z terenu miasta Kłodzka.

2.5. Programy edukacyjne dotyczące profilaktyki chorób nowotworowych.

Programy te skierowane są do uczniów klas I-III szkół ponadgimnazjalnych oraz kobiet i wskazują na potrzebę systematycznego badania piersi (samokontrola oraz mammografia). Program pt. ”Wybierz życie –Pierwszy krok” jest przeznaczony dla uczniów klas I szkół ponadgimnazjalnych i dotyczy szczepień ochronnych przeciw HPV(wirus odpowiadający za powstawanie raka szyjki macicy). Szkolenie na temat profilaktyki chorób nowotworowych wynikających z palenia tytoniu, raka piersi oraz raka szyjki macicy przeprowadził lekarz specjalista z Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego we Wrocławiu.

3. Realizacja akcji i kampanii prozdrowotnych.

3.1. Kampania medialna /Światowy dzień Walki z AIDS/ realizowana w miesiącach wrzesień-październik..

3.2 Światowy Dzień Seniora.-1 październik

3.3.”Miesiąc profilaktyki raka piersi”.- październik

Celem kampanii było uświadomienie kobietom potrzeby systematycznego badania piersi. W szkołach działania skierowane były do uczennic i uczniów klas VI, nauczycieli i kobiet tam zatrudnionych. W ZSP nr 1 w Kłodzku zorganizowano szkolenie wśród młodzieży na temat raka piersi oraz raka szyjki macicy.

3.4 „Światowy Dzień Zdrowia

Światowy Dzień Zdrowia przebiegał pod hasłem: „Człowiek i Miasto” zwracający uwagę na różnorodne problemy wynikające z życia ludzi w mieście. W lokalnej prasie ukazał się artykuł poruszający problemy zamieszkiwania w mieście.

3.5. „Akcja Letnia” czerwiec-sierpień

Mająca na celu zmniejszenie zagrożeń zdrowotnych w okresie letnim. Skierowana była do dzieci i młodzieży w wieku 6-21 lat Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w ośrodkach kolonijnych i biurach podróży.

3.6. „Akcja Zimowa”.

Mająca na celu zmniejszenie zagrożeń zdrowotnych w okresie zimowym. Skierowana była do dzieci i młodzieży w wieku 7-21 lat. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w ośrodkach wypoczynku zimowego i biurach podróży.

4. Współpraca.

W ramach prowadzonej działalności oświatowo-zdrowotnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował ze Starostwem Powiatowym, Powiatową Służbą Zdrowia, 14 Urzędami Miast i Gmin z terenu Powiatu. Dobrze układała się również współpraca z Medycyną Szkolną, Kłodzkim Ośrodkiem Kultury Sportu i Rekreacji, Szkołami i Przedszkolami z terenu miasta. Lokalna prasa –Euroregio Glacensis, Gazeta Prowincjonalna, Gazeta Noworudzka udostępniały swoje łamy. Bardzo dobrze układała się współpraca

z władzami miasta Kłodzko. Efektem tej współpracy było dofinansowanie i pomoc w organizacji Powiatowej Konferencji pod patronatem Jakuba Szulca Sekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia Pt. „Zdrowie publiczne potrzebą wspólnych działań.”

IX. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

System laboratoriów Państwowej Inspekcji Sanitarnej opiera się o laboratoria o ponadpowiatowym, a w przypadku części badań, ponadregionalnym zasięgu działalności, co umożliwia optymalne wykorzystanie posiadanych zasobów, a zwłaszcza środków budżetowych. Ponadto ma miejsce specjalizacja w prowadzeniu badań, zwłaszcza wysoce specjalistycznych. Laboratorium Powiatowej Stacji w Kłodzku wykonuje badania próbek wody z trzech powiatów: kłodzkiego, dzierzoniowskiego i ząbkowickiego a w zakresie badań bakteriologicznych materiału ludzkiego z dwóch: kłodzkiego i ząbkowickiego.

Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kłodzku posiada w swojej strukturze laboratorium badania wody, laboratorium bakteriologii i laboratorium pożywek. Laboratoria wykonujące badania w szerokim zakresie (badania wody, badania bakteriologiczne materiału ludzkiego) dysponują wykwalifikowaną kadrą, odpowiednio przygotowaną infrastrukturą, w tym nowoczesną aparaturą i stanowią podstawowy instrument nadzoru. W laboratoriach wdrażane są i stosowane w codziennej praktyce nowoczesne metody badawcze.

W celu zapewnienia maksymalnej wiarygodności wyników badań, a także spełnienia wymagań Unii Europejskiej, laboratorium zdobyło certyfikat akredytacji Polskiego Centrum

Akredytacyjnego nr **AB 681** w oparciu o normę PN- EN- ISO/IEC 17025:2005+Ap.1:2007 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących” .

Nasz System Zarządzania jest stale doskonalony, a dalszym celem jest stopniowe rozszerzanie zakresu akredytacji.

Wzrastająca konkurencja na rynku oraz wymagania konsumentów przyczyniają się do zwiększania naszej oferty badań i tak wykonujemy badania monitoringowe wody do spożycia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (z późn. zmianami), badania wody dla sztucznej nerki, badania wody basenach kąpielowych, wody w kąpieliskach, badania wód powierzchniowych i wód mineralnych. W zakresie bakteriologii lekarskiej wykonujemy badania: badanie kału (ogólne), oznaczanie wrażliwości szczepu bakteryjnego na antybiotyki (antybiogram), badanie kału/wymazu na obecność pałeczek Salmonella, Shigella, badanie wskaźników biologicznych skuteczności procesu sterylizacji: ATEST, Sporal S, Sporal A.

W 2010 roku wykonaliśmy w ramach nadzoru sanitarnego 2252 próbek wody, w tym 11325 oznaczeń chemicznych, fizycznych i mikrobiologicznych oraz 2197 badań bakteriologicznych materiału ludzkiego w tym 4380 oznaczeń.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w roku 2010 poprawił się w stosunku do 2009 roku, a także lat wcześniejszych. W grupie tych obiektów znajdują się zarówno zakłady produkujące środki spożywcze, jak i te, które wprowadzają je do obrotu. Poprawa stanu sanitarnego osiągnięta jest przez modernizację obiektów oraz przez wprowadzanie systemu HACCP zapewnienia jakości. Systematycznie ulega poprawie jakość zdrowotna środków spożywczych produkowanych przez naszych producentów.

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności nadal będzie kontynuowany nadzór sanitarny głównie w zakresie:

- wdrażania i skutecznego stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP,
- identyfikowalności surowców i produktów głównie pod kątem substancji

– dodatkowych stosowanych do produkcji,

- zachowania higieny osobistej personelu i higieny miejsca pracy,
- prawidłowego znakowania wyrobów, szczególnie suplementów diety,
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji.

Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej nie wykazał nieprawidłowości, które stanowiłyby zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej w Kłodzku nie uległ pogorszeniu w porównaniu z rokiem poprzednim.

Stan sanitarno – techniczny placówek oświatowo – wychowawczych ulega systematycznie poprawie. Przeprowadza się remonty kapitalne i bieżące budynków. Przy Szkole Podstawowej Nr.3 w Kłodzku ul. Jana Pawła II trwa budowa pływalni krytej, poprawi to znacznie możliwość realizacji zajęć z zakresu wychowania fizycznego na terenie miasta Kłodzka.

Podejmowane w 2010 r. działania oświaty zdrowotnej wynikały z wytycznych GIS, PWIS oraz sytuacji epidemiologicznej miasta. Duże problemy związane są z bardzo skromnym budżetem na realizację programów i kampanii prozdrowotnych. Niezbyt chętnie w te zadania włączają się instytucje ochrony zdrowia (lekarze rodzinni i specjaliści). Powodem jest brak czasu, funduszy oraz personelu, który uważa, że podstawą ich działań jest leczenie. Zbyt mała jest ilość materiałów edukacyjnych, brak płyt dostosowanych do odtwarzania na nowoczesnym sprzęcie (DVD) stanowią istotne utrudnienie przy realizacji programów. Zdarza się brak zainteresowania dyrekcji niektórych szkół realizacją programów profilaktycznych w szkołach na terenie powiatu co utrudnia działania edukacyjne.